

Vánoční sjezd

- pozvednutí závoje Isidy-Sofie

Sergej O. Prokofjev

Další potvrzení nadsmyslové účasti bytosti Anthroposofie na Vánočním sjezdu je obsaženo v sedmi rytmech, které dával Rudolf Steiner každé ráno během sedmi dnů (od 26. prosince až do 1. ledna) jako esoterickou součást sjezdu.

Podrobné pojednání o těchto rytmech se nachází v páté kapitole knihy „Rudolf Steiner a založení nových mystérií“ (Rudolf Steiner und die Grundlegung der neuen Mysterien). Zde budeme detailněji pozorovat jen první rytmus a také - vycházíme-li z našeho tématu - význam rytmů v celku. První rytmus proto, protože chce vést duchovního žáka na moderní křesťansko-rosikuciánské cestě zasvěcení do duchovního světa sousedícího se Zemí, kde se dnes nachází bytost Anthro- posofia, poté co prošla člověkem, a tak se stalo její vnímání objektivně přístupné.

V tomto rytmu ukážeme nejprve na tři vlastnosti neboli schopnosti, které v sobě musí vypracovat každý duchovní žák na moderní cestě zasvěcení:

Vzpomínání na ducha

Uvědomování si ducha

Zření ducha.

V duchovně-historickém vývoji lidstva odpovídají tyto tři stupně stupni duše rozumové neboli uvažující, která si ještě uchovává poslední „vzpomínku“ na prastarou moudrost lidstva, dále stupni duše vědomé, jejímž hlavním charakterovým rysem je schopnost „uvědomovat si“ svobodně a vědomě otázky ducha a duchovního života, a nakonec stupni duchovního Já, které dává člověku schopnost „žít“ události a bytosti duchovního světa.

Tyto tři stupně odpovídají v celém pozemském vývoji lidstva vývojovému procesu bytosti Anthroposofie od Sofie neboli Theosofie přes Filosofii až k Anthroposofii.

V přednášce z 3- února 1913 řekl Rudolf Steiner v této souvislosti: „A přenechávám to nyní všem těm, kteří chtějí stále přesněji zjišťovat, jakým způsobem nyní mohou v jednotlivostech ukázat na osudu Sofie, Filosofie a Anthroposofie, jak se lidstvo vyvíjí kupředu těmi duševními články, které označujeme jako duše rozumová neboli uvažující, duše vědomá a duchovní Já.“Shrneme-li to, získáme následující vztah:

Vzpomínání na ducha	- duše rozumová neboli uvažující	- Sofie (Theosofie)
Uvědomování si ducha	- duše vědomá	- Filosofie
Zření ducha	- duchovní Já (neboli „duch v Já“)	- Anthroposofie

A dále se v prvním rytmu tato trojnost, kterou v sobě vyvíjí duchovní žák, uvádí do souvislosti s následujícími verši meditace:

Vzpomínání na ducha	Uvědomování si ducha	Zření ducha
Vlastní Já v Božím Já povstává;	Vlastní Já se světovým Já spojí;	Vlastnímu Já k svobodnému chcení darují.

Z hlediska vývoje bytosti Anthroposofie lze tento rytmus chápat následujícím způsobem. Jako Sofia neboli Theosofia opatrovala v předkřesťanských dobách „vzpomínání“ na onu původní situaci v lidstvu, kdy se každé lidské Já ještě prožívalo jako „povstávající“ v klínu bytosti Já božsky-duchovního světa. Toto vědomí o účasti na božství ale pohaslo téměř úplně na konci předkřesťanské éry. Proto mělo lidstvo zjevením Krista na Zemi dostat novou možnost spojit se s duchovním světem prostřednictvím Světového Já, Krista, jenž spojil svůj nebeský osud při mystériu Golgoty s osudem lidstva. Dále toužila v průběhu křesťanských staletí, nyní už jako Filosofie, podnítit lidstvo k pravému uvědomování si této centrální události zemského vývoje. A nakonec chce od 20. století, poté co skončila svůj průchod člověkem a předstoupila před něj objektivně-duchovním způsobem v rouše duchovního Já, to znamená jako Anthroposofia, vést všechny lidi dobré vůle k novému vědomému zření duchovního světa, v němž lidské Já, které dosáhlo v současné epoše úplné svobody, dokáže ve svobodě „světové podstaty světla“ vnímat „věčné cíle bohů“, božské cíle, které opatruje až do jejich splnění v duchovním kosmu Nebeská Sofie.

„Kde věčné cíle bohů

darují

světlo z podstaty světů vlastnímu Já

k svobodnému chcení.“

Tak chce dnes bytost Anthroposofia vést lidstvo k vědomému vstupu do duchovního světa a k vědomé účasti na uskutečňování božských světových cílů. Tak vyjadřuje tento první rytmus Vánočního sjezdu ve své esoterické podstatě celou nebesko-pozemskou historii bytosti Anthroposofie a jejího vztahu k lidstvu v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

Po tomto prvním rytmu Vánočního sjezdu, který ukazuje, jak se projevuje bytost Anthroposofia, nejmladší článek Nebeské Sofie, následuje šest dalších rytmů. Ve výše zmíněné knize „Rudolf Steiner a založení nových mystérií“ jsme už ukázali, že těchto sedm rytmů ve své esoterické podstatě není nic jiného než postupné pozvedávání závoje nové Isidy, božské Sofie, neboli - což je totéž - jejím dnešním zjevením se lidstvu.

Ale kulminaci tohoto systematického procesu, kdy se pozvedává závoj nové Isidy-Sofie, tvoří sedmý rytmus, který odpovídá ve svém obsahu zcela slovům, která tajuplně stojí napsána nad jejím obrazem-imaginací v nejbližším duchovním světě: „Já jsem člověk. Jsem minulost, přítomnost i budoucnost. Můj závoj by měl pozvednout každý smrtelník.“ To je současný požadavek nové Isidy, božské Sofie, který naplnil Rudolf Steiner na Vánočním sjezdu v jeho sedmi mysterijních rytmech.

Bytost Nebeské Sofie se skládá ze sedmi článků, z nichž tím lidstvu nejbližším článkem je bytost Anthroposofia. Na něj navazuje - počítáno zdola nahoru - šest dalších článků, které představuje vzestupná řada hierarchií: andělé, archandělé, archai, duchové formy, duchové

pohybu a duchové moudrosti. Výrazem jejich vzájemné činnosti v našem kosmu, to znamená činnosti Nebeské Sofie v kosmu, je šest dalších rytmů.

A tak se odhaluje v sedmém rytmu při úplném pozvednutí závoje nové Isidy-Sofie rovněž působení jejího nejvyššího a „nejmoudřejšího“ (sophienhaft) článku, článku, který tvoří ve svém celku sluneční duchové moudrosti. Pléróma duchů moudrosti ukazuje člověku „duchovní praobraz“ jeho vlastní bytosti jako nejvyšší cíl sebepoznání: působení božské Trojice ve třech systémech jeho fyzického těla (systém hlavy, rytmický systém a systém končetin), což odpovídá, pokud se to uskuteční, stupni duchovního člověka,“ konečnému cíli světového vývoje.

Když se ale nyní obrátíme k výše uvedeným slovům, která nám osvětlují nadsmyslovou postavu nové Isidy-Sofie, pak můžeme chápat ve smyslu všeho, co bylo dosud řečeno, její tři základní teze následovně:

„Já jsem člověk,

mám jako člověk sedmičlennou stavbu. Ale zjevují se mu jen tehdy, když usiluje o to, aby pro sebe obnovil staré mysterijní slovo „Poznávej sám sebe“.

„Jsem minulost, přítomnost i budoucnost,

ukazují se člověku pouze jako bytost jeho sebepoznání podle těla, duše a ducha, které v sobě zahrnují minulost, přítomnost a budoucnost.

Můj závoj by měl pozvednout každý smrtelník

to znamená, že každý člověk by měl dosáhnout ještě na Zemi makrokosmické moudrosti bytosti Nebeské Sofie, měl by tedy samostatně přijmout poznatky, které dnes dává všem lidem dobré vůle vyslankyně Nebeské Sofie Anthroposofia. Ve smyslu toho, co bylo řečeno výše, lze vyjádřit tyto poznatky také ve formě „hvězdného písma“:

7 duchovní člověk	♁ Panna	duchové moudrosti	7. rytmus
6 životní duch	♋ Váhy	duchové pohyby	6. rytmus
5 duchovní já	♌ Štír/Orel	duchové formy	5. rytmus
4 já	♍ Štřelec	archai	4. rytmus
3 astrální tělo	♎ Kozoroh	archandělé	3. rytmus
2 éterické tělo	♏ Vodnář	andělé	2. rytmus
1 fyzické tělo	♐ Ryby	Anthroposofia (člověk)	1. rytmus

Shrneme-li tento odkaz na Nebeskou Sofii při Vánočním sjezdu, můžeme říci: poté co Rudolf Steiner dvakrát zmínil bytost Anthroposofii během prvního dne, následuje sedm rytmů. V nich máme: zaprvé sedm stupňů cesty křesťansko-rosikruciánského zasvěcení v její současné formě, cesty, kterou poprvé pro současné lidstvo vypracoval Christian Rosenkretz, jenž, jak dokázal Rudolf Steiner, se sám společně se svými žáky účastnil nadsmyslově Vánočního sjezdu, zadruhé máme v rytmickém elementu, kterým je proniknut celý Vánoční sjezd, jakož i v celé řadě odkazů na „znamení doby“ a „ducha času“ důkaz o Michaelově přítomnosti na tomto sjezdu, neboť „Michaelův svět je tím světem, který se projevuje v rytmu“, a zatřetí pozvednutí závoje Isidy-Sofie během sedmi rytmů, jehož cílem je ukázat člověku její bytost „bez závoje“ v její původní podobě, jejíž pozemskou podobu v jazykové formě obsahuje úplný text meditace Základního kamene. Tento úplný text meditace četl Rudolf Steiner v jeho definitivní podobě poprvé na konci Vánočního sjezdu, večer 1. ledna 1924, před přísnou, ale souhlasnou tvář strážce prahu, o čemž mluvil v poslední večerní přednášce před čtením meditace.

A tak můžeme říci: Rudolf Steiner, stojící před strážcem prahu, dostal z duchovního světa nejvyšší souhlasnou odpověď na své konání, které se projevilo v okultním uskutečnění Vánočního sjezdu. „Je to oprávněné před vedením kosmu“,436 tato slova třikrát zazněla na prahu duchovního světa: od Christiana Rosenkreutze, vůdce dvou proměněných proudů magů a pastýřů, od Ducha času Michaela a od vyslankyně Nebeské Sofie, bytosti Anthroposofie.

Po posledním čtení meditace Základního kamene promluvil Rudolf Steiner na závěr ještě několik slov, v nichž poukázal na to, že „v těchto dnech byl položen Základní kámen Anthroposofické společnosti“ do srdcí všech přítomných jakožto začátek naplnění toho, co on sám vyjádřil první den Vánočního sjezdu slovy: „Potom zde založíte pravé společenství lidí pro Anthroposofii.“ Přitom poznamenal, že když to nastane ze svobodného projevu vůle láskou prohrátých srdcí a z hlav naplněných světlem pochopení pro světové cíle, pak „bude vládnout nad tím, co zde chceme vykonat, dobrá hvězda.“

Tato „dobrá hvězda“, kterou mají následovat všichni žáci duchovní vědy, není nic jiného než živoucí bytost Anthroposofia a její světlo, které dnes dává lidem nové duchovní poznání, s jehož pomocí by bohové, a to je v první řadě šest hierarchií působících prostřednictvím Anthroposofie, od andělů až k duchům moudrosti, to znamená sama Nebeská Sofie, chtěli vést lidstvo: „Následujte, moji milí přátelé, tuto dobrou hvězdu. Chceme vidět, kam nás bohové světlem této hvězdy povedou.“

Rudolf Steiner uzavřel jednání Vánočního sjezdu opětovným čtením šesti hlavních veršů IV. části meditace Základního kamene, veršů, které bezprostředně ukazují na Krista-Slunce jako centrální zdroj všech tří impulsů, jež od samotného začátku působily v anthroposofickém hnutí a jež o Vánocích 1923 byly vloženy „prostřednictvím Rudolfa Steinera“ do srdcí a duší lidí jako Základní kámen nového karmického společenství, jehož jméno zní Všeobecná anthroposofická společnost, jež je povolána k tomu, aby v naší době následovala novou hvězdu z Betléma, hvězdu nových křesťanských mystérií, jež vyšla na Vánočním sjezdu, a cílem těchto mystérií je otevřít lidstvu cestu ke „Kristu-Slunci“.